

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg, den 19. november 2001
Europaudvalgets sekretariat

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Materiale vedrørende mødet med Regionsudvalget og ØSU i Handelskammeret den 31. oktober 2001

På mødet i Handelskammeret den 31. oktober 2001 mellem de danske medlemmer af Regionsudvalget, de danske medlemmer af EU's Økonomiske og Sociale Udvalg, de danske medlemmer af Europa-Parlamentet og medlemmerne af Folketingets Europaudvalg, lovede Europaudvalgets formand at udsende et notat vedrørende det danske EU-formandskab i efteråret 2002.

Vedlagt fremsendes til orientering det udsendte notat.

Med venlig hilsen

Anne-Sofie Jensen

De danske medlemmer af Regionsudvalget
De danske medlemmer af EU's Økonomiske og Sociale Udvalg
De danske medlemmer af Europa-Parlamentet
Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

13. november 2001

Notat om det danske EU-formandskab efteråret 2002

På mødet i Handelskammeret den 31. oktober 2001 mellem de danske medlemmer af Regionsudvalget, de danske medlemmer af EU's Økonomiske og Sociale Udvalg, de danske medlemmer af Europa-Parlamentet og medlemmerne af Folketingets Europaudvalg lovede formanden for Folketingets Europaudvalg Claus Larsen-Jensen at udsende et notat vedrørende det danske EU-formandskab i efteråret 2002, herunder de politikområder, der vil være på dagsordenen og de uformelle minister-møder, der vil blive afholdt under formandskabet.

Efter aftale med Europaudvalgets formand Claus Larsen-Jensen fremsendes hermed Folketingets EU-oplysnings notat om dansk EU-formandskab efteråret 2002.

Med venlig hilsen

Anne-Sofie Jensen

Sekretariatet for Europaudvalget

Dansk EU-formandskab efteråret 2002

Om Danmark ved enden af det store EU-bord

Den 1. juli 2002 overtager Danmark formandskabet i EU. EU-formandskabet varetages på skift af alle medlemmer af EU i et halvt år ad gangen, og rækkefølgen er fastsat på forhånd. (Rådets afgørelse 1995/2/Eurotom af 1. januar 1995).

Som formand vil det være Danmarks opgave at sætte dagsordenen i EU og i det hele taget være drivkraft i EU. Formandskabet skal også sørge for at skabe kompromiser mellem medlemslandene og samle trådene efter ministermøder, europæiske rådsmøder osv..

EU's ansigt udadtil

At have formandskabet i EU indebærer også, at Danmark skal være EU's ansigt udadtil. Det kan være i forhold til lande, der ikke er medlem af EU eller i forhold til internationale organisationer som eksempelvis FN og OSCE. Danmark vil også skulle repræsentere EU ved internationale konferencer om eksempelvis miljø- eller handelsaftaler.

Selvom hovedparten af mødeaktiviteten under formandskabet finder sted der, hvor de fleste EU-institutioner ligger (Bruxelles, Strasbourg og Luxembourg), er Danmark også vært for en række (uformelle) EU-møder (se faktaboks 1). Det største er det ordinære møde i Det Europæiske Råd, hvor medlemslandenes og de 13 kandidatlandes stats- og regeringschefer mødes. Mødet finder sted den 12.-13. december 2002.

På Nice-topmødet blev der vedtaget en erklæring om at afholde et møde i Det Europæiske Råd under hvert formandskab i Bruxelles. Det betyder, at det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd bliver afholdt i Bruxelles under det danske formandskab (24.-25. oktober 2002). Tidligere blev begge møder i Det Europæiske Råd afholdt i formandskabslandet.

Sjette danske EU-formandskab

Det er sjette gang, at Danmark har EU-formandskabet (se faktaboks 2), men denne gang bliver opgaven større end tidligere. Nye samarbejdsområder er kommet til. Medlemskredsen er vokset til 15 lande og yderligere 12 lande forhandler i øjeblikket om optagelse i EU. Samspillet med Europa-Parlamentet er blevet langt mere omfattende, og EU vejer i dag tungere i det internationale samfund. Her udover stilles den internationale presses lys stadig skarpere på EU, hvad det indebærer af behov for kommunikation og formidling til offentligheden.

Rollen som formand for EU er derfor blevet vigtigere og betydelig mere ressourcekrævende end sidste gang, Danmark var formand i 1993 (se faktaboks 3).

EU's dagsorden under dansk formandskab

Det står klart, at dagsorden bliver både tung og omfattende under det danske formandskab. Et af de mest centrale emner på dagsordenen bliver Udvidelsen mod Øst- og Centraleuropa. Hvis Europa-Kommissionens køreplan holder, nævnes det i Gøteborg-erklæringen fra 2001, at EU kan afslutte forhandlingerne med de første medlemsstater under det danske formandskab.

Et andet centralt emne er EU's politikker, hvor blandt andet reformering af EU's landbrugspolitik og fiskeripolitik skal på dagsordenen. Udvidelsen nødvendiggør, ifølge Udenrigsministeriet, yderligere reformering af landbrugspolitikken, og også WTO-forhandlingerne har konsekvenser for landbrugspolitikken. Reformering af fiskeripolitikken skal ske, fordi den nuværende fiskeripolitik udløber ved udgangen af 2002. Andre politikker, som også kan komme op under det danske formandskab, er miljø, forbrugerpolitik, fødevarer sikkerhed, indre marked og økonomiske og finansielle anliggender.

Et tredje og sidste centralt emne er EU's globale rolle. Danmark skal blandt andet repræsentere EU ved et topmøde om bæredygtig udvikling (Verdenstopmøde om Bæredygtig Udvikling den 2.-13. september 2002 i Sydafrika) og ASEM-topmøde (Asia-Europe Meeting) samt WTO-forhandlinger. Det forventes også, at den globale kamp mod terrorisme kommer på dagsorden.

Folketingets rolle

Folketinget vil i løbet af det danske formandskab være vært for en række møder. Et af de vigtigste møder er det såkaldte COSAC-møde (Conférence des organes spécialisés dans les affaires communitaires), der planlægges afholdt medio oktober 2002. COSAC-møder har deltagelse af de nationale parlaments Europaudvalg og medlemmer af Europa-Parlamentet og afholdes én gang under hvert formandskab.

COSAC-møderne har eksisteret siden 1989 og formålet er udveksling af synspunkter på tværs af de nationale parlamenter og Europa-Parlamentet.

Faktaboks 1: Uformelle ministermøder under det danske formandskab

MINISTRE	TIDSPUNKT	STED
Udenrigsministre	31. august-1. september 2002	Helsingør
Økonomi- og finansministre	6.-8. september 2002	Kolding
Landbrugs- og fødevarerministre	8.-10. september 2002	Nyborg
Justits- og indenrigsministre	12.-13. september 2002	København
Miljøministre	19.-20. juli 2002	Århus
Arbejds-, og socialministre	12.-13. juli 2002	Kolding
Forbruger-, indre markeds- og industriministre	18.-19. oktober 2002	Sted endnu ikke fastlagt

Faktaboks 2 : Danske formandskaber

ÅR	DANSK FORMANDSKAB
1973	Andet halvår
1978	Første halvår
1982	Andet halvår
1987	Andet halvår
1993	Første halvår
2002	Andet halvår

Faktaboks 3: Hvad koster det danske EU-formandskab?

I finansloven for 2002 er det afsat 443,5 mio. kroner ekstra til afholdelse af EU-formandskabet. Midlerne er fordelt således, at 80 mio. kroner går til Udenrigsministeriet, der blandt andet har øget medarbejderstaben. Alene 40 fuldmægtige ansættes på 1 års kontrakter for at sikre mandskab til den store opgave. De øvrige ministerier får 158,5 mio. kroner ekstra til personale og møder. De sidste poster er en formandskabsreserve på 125 mio. kroner og politiet (20 mio. kroner) samt nogle mindre poster.